

LEENA LEHTOLAINEN LÄHTÖ- LAUKAUS

MARIA KALLIO -DEKKARI

TAMMI

JUHLAPAINOS

LEENA LEHTOLAINEN

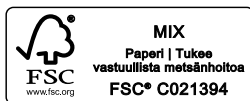
LÄHTÖLAUKAUS

MARIA KALLIO
-DEKKARI

JUHLAPAINOS

TAMMI
HELSINKI

1. painos

Esipuhe ja Lähtölaukaus-romani
© Leena Lehtolainen ja Tammi 2026

Novellit © Patricia G. Bertényi, Marko Hautala, Jari Järvelä,
Arttu Tuominen, Viggo Wallensköld ja Tammi 2026

Kannen kuvat: Tausta: [iStock.com/Eugene4873](https://www.istock.com/Eugene4873)
Käsiase: stock.adobe.com/stokkete
Käsiraudat: stock.adobe.com/svetliy

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN 978-952-04-8692-1
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@tammi.fi

SISÄLLYS

Esipuhe 7

Lähtölaukaus 19

NOVELLIT

Arttu Tuominen: Kuulustelu 385

Patricia G. Bertényi: Tuollainen mies 399

Jari Järvelä: Ohut seinä 409

Viggo Wallensköld: Menneisyyden muusat 423

Marko Hautala: Pyöveli palaa kotiin 435

Tuotanto 452

LEENA LEHTOLAINEN

LÄHTÖ-
LAUKAUS

1

Sade sivalsi kasvojani, kun suljin viimeisen kerran Nihtimäen kodin oven. Carolina-kissa maukui kantokopassaan, jossa se oli suojassa vesipisaroilta. Ojensin avaimet kiinteistönvälittäjälle hänen autonsa ikkunasta. Kättelimme hyvästiksi.

Entinen pomoni ja nykyinen hyvä ystäväni Jyrki Taskinen odotti pakettiautossa, johon oli sullottu sekalainen valikoima viimeisenä yönä tarvitsemaani kamaa. Enin osa tavaroista oli matkannut edeltä uuteen kotiin, kollegani Pekka Koivu ja poikani Taneli auttaisivat niiden paikoille laittamisessa. Seuraavalla viikolla olisi vuorossa toinen muutto, kun tyhjensäisimme ryhmäni jäsenten kanssa työhuoneemme Länsi-Uudenmaan poliisissa. Riipaisi ajatella, etten enää työskentele Koivun, Ville Puupposen ja Kristo Pohjolan kanssa.

Muutoksen kanssa oli vain elettävä.

Taskinen avasi minulle oven. Kiinnitin Carolinan kopan pakun keskimmaiselle etuistuimelle. Kissa protestoi voimallisesti, mourusi ja työnsi vasemman etutassunsa kopan päädystä olevien kaltereitten välistä. Taskinen ajoi rapakoiden kirjomalle pikkukadulle. Puut olivat vielä alastomia, ruoho talven jäljiltä ruskeaa ja painunutta. Vain pientareella keltaisina loistavat leskenlehdet antoivat toivoa siitä, että kevät teki tuloaan.

Ohitimme poliisiaseman tienviitan. Kun olin kolmisenkymmentä vuotta sitten tullut töihin silloiseen Espoon poliisiin, laatikkomainen talo oli näkynyt kadulle. Nyt sen ympärille oli noussut uusia, tylyn oloisia rakennuksia, joiden sekaan työpaikkani hukkuu.

– Mitä mietit? Taskinen kysyi kun olimme kääntyneet Turunväylältä. Sade yltyi, sen sormet rummuttivat harmaan Ford Transit Courierin kattoa ja ikkunoita yhtä kiivaasti kuin Carolina vankilansa seiniä.

– Aika aikaansa kutakin. Talo kävi väistämättä liian suureksi, kun enimmän aikaa olen siellä kaksin Carolinan kanssa. Onneksi emme koskaan antaneet kissan ulkoilla vapaasti, joten se tottuu uuteen asuntoon. Siellä on sentään tuttuja huonekaluja, joissa on sen hajujäljet ja kynnenraapimat.

– Miten sinä itse sopeudut?

Jyrkin hiukset olivat lähes kokonaan harmaat, vain päälläellä näkyi hiekanvaaleaa. Kapeat kädet ohjasivat pakun tielle kertyneiden lätäköiden läpi. Vasemmassa nimettömässä kiilsi paksu, kultainen sormus.

– Saa nähdä. Voinhan soittaa, jos kaikki käy ylivoimaiseksi? Carolina on hyvä kuuntelija, mutta en aina osaa tulkita sen vastauksia.

Jyrki vastasi silittämällä nopeasti olkapäätäni, sitten oikea käsi palasi ohjauspyörälle. Sade oli siirtynyt sisälleni, pisarat putoilivat poskille ja sumensivat edessä aukeavan näkymän.

2

Kiinnitin pöydän yläpuolelle kuvan kaikista kissoista, jotka minulla oli elämäni aikana ollut. Ensimmäisenä komeili suuri mustavalkoinen Einstein, alun perin Antin kissa, sitten siro Venjamin ja taitava metsästäjä Jahnukainen. Ne kaikki olivat jo kissojen taivaassa, jossa tonnikalaa sai rajattomasti ja lähteet virtasivat kermaa. En uskonut tuonpuoleiseen, mutta toisinaan huvitin itseäni ajattelemalla moisia.

Carolinan kuvaa en uskaltanut panna esille, vaikka en tulisi uudessa työhuoneessani kuulustelemaan ketään. Tottumus oli vahva: poliisin kannatti pitää yksityiselämänsä mahdollisimman salassa, jos vankilasta vapautunut venkula tai syyttömänä vakavasta teosta epäillyksi joutunut pikkurikollinen koettaisi kostaa. Olin selvinnyt kolmenkymmenen vuoden poliisinurasta ilman, että läheisiäni olisi vahingoitettu. Postilaatikon räjäytys vuosituhaten alussa oli mennyt pieleen, kun Einstein oli vahingossa laukaissut räjähteen. Muihin kohdistuneet uhkaukset eivät toistaiseksi olleet toteutuneet.

Oveen koputettiin. Ynähdin jotakin ja istuuduin tuoliin, jonka olin perinyt Puupposelta. Hän oli siirtynyt Länsi-Uudenmaan poliisista Helsinkiin. Vaaleanruskeassa nahassa tuoksui vielä entisen alaiseni partavesi.

– Tässä näitä nyt olisi. Kaikki tapaukset vuosituhannen alusta. Onnea matkaan! poliisipäällikön sihteeri Meiju Lampi toivotti, laski kansiopinon pöydälle ja livahti saman tien ulos. Pelkäsikö hän että alkaisin syyttää häntä älyttömästä työkomennuksestani?

Johtamani LaNu-yksikkö eli Lasten ja nuorten tekemiin ja heihin kohdistuviin rikoksiin erikoistunut ryhmä oli lakkautettu vuodenvaihteessa, sillä projektiin myönnetyt määrärahat olivat loppuneet. Ryhmän toiminta oli järjestetty uudelleen, minua ei ollut pyydetty enää mukaan. Sen sijaan oli tarjottu mahdollisuutta siirtyä kokopäiväiselle varhaiseläkkeelle tai osa-aikahommiin Lohjan toimipisteeseen. Olin kieltäytynyt, sillä tarvitsin tekemistä, joka täyttäisi ajatuseni, kun yksityiselämä oli myllerryksessä. Laitoksen luottamushenkilö oli pitänyt puoliani: ei kokenutta rikospoliisia voinut noin vain jättää työttömäksi.

Apulaispoliisipäällikkö Visa Nummi oli kutsunut minut puheilleen pari viikkoa ennen kuin työsuhteeni Länsi-Uudenmaan poliisissa päättyi. Olin kuvitellut, että kyseessä oli vain kohteliaisuuskäynti, jonka aikana juotaisiin pari kuppia kahvia ja syötäisiin vaaleanpunaisella töhkällä kuorutetut donitsit, joita olin aina inhonnut. Mutta Nummella oli asiaa.

– Sisäministeriö on päättänyt käynnistää projektin, jossa selvitetään, kuinka suuressa osassa poliisin tietoon tulleista väkivaltarikoksista tutkinta keskeytetään tai syytekyynnys ei ylyty. Ministeriössä epäillään, että poliisi painaa villaisella jotkin perheväkivaltajutut, koska pelkää rasismisyytöksiä. Tutkimuskohteiksi on valittu kolme poliisilaitosta: meidät, Sisä-Suomen ja Oulun poliisilaitokset. Jokainen laitos saa itse päättää, kuinka tutkimus suoritetaan ja miten paljon se saa

resursseja. Olit muistaakseni aikoinaan mukana lähisuhdeväkivallan tutkimusprojektissa.

– Aivan, parikymmentä vuotta sitten muutaman kuukauden ennen kuin Taskinen ja ministeriön ylitarkastaja Rajakoski komensivat minut takaisin Espoon poliisiin.

– Se oli tietysti meidän laitoksemme onni. Nummen hymy ei ulottunut silmiin. – Joka tapauksessa sinulla on kokemusta, näkemystä ja perspektiiviä. Tuntuu oikealta allokoida tämä projekti sinulle. Synergiaetuna voi pitää myös sitä, että saat jatkaa tutussa talossa. Kunhan Koivun Pekka vain muistaisi, ettet ole enää hänen pomonsa, Nummi koetti vitsailla. – Mitäs sanot?

– Kertoisitko kuukausipalkkani ja projektin keston? Mitkä ovat työsuhte-edut? Tuleeko minun edelleen kantaa virka-asetta?

– Projekti kestää maaliskuun puolivälistä vuoden loppuun. Palkka on sama kuin entisessä työssäsi. Ammattinimikkeesi on erikoistutkija. Asetta ei tässä tehtävässä tarvita, eikä virka-asua.

Olin suostunut, koska en muutakaan voinut. Lapsistani matematiikan opiskelija Iida pärjäsikin jo omillaan, mutta pariluistelussa kansainvälisellä tasolla kilpaileva urheilulukiolainen Taneli tarvitsi vielä taloudellista tukea. Työttömyys ei ollut vaihtoehto, vaikka talon myynnistä jäi jonkin verran voittoa.

Entinen pomoni Jyrki Taskinen oli toisinaan houkutelut minua kumppanikseen eläkepäivillään perustamaansa turvallisuuskonsultointifirmaan, mutta sen tarjoama toimeentulo oli satunnaista kuin ensilumi Espooseen lokakuussa. Lisäksi Jyrkin vaimo Terttu oli saanut helmikuun lopussa munasarjasyöpädiagnoosin. Häneltä oli yli kaksikymmentä

vuotta sitten poistettu kohtu pahanlaatuisen kasvaimen takia, mutta munasarjat oli silloin jätetty. Vaikka diagnoosi ei ollut välitön kuolemantuomio, Jyrkiä kaivattiin kotona enemmän kuin koskaan.

Erikoistutkijan virka kuulosti hienolta. Oli oma huone, tosin ikkunaton kuuden neliön koppi, ja joustava työaika liukuman puitteissa, kellokortin valvomana. Enää ei olisi herätyksiä aamukolmelta räntäsateeseen katsomaan rikki puukotettua kroppaa, ei vastaamista tiedotusvälineiden yhteydenottoihin tai istumista palaverissa, joiden tarkoitusta kukaan ei ymmärtänyt.

Minulla oli vapaus. Juuri nyt se muistutti pikemminkin vankilaa.

Tartuin kansiopinoon. Jostain pitäisi aloittaa. Joku oli lajitellut tapaukset kahteen osaan: niihin, joissa tutkinta oli lopetettu näytön puutteeseen ja niihin, joissa ei ollut lopulta epäilty rikosta vaan suoritettu onnettomuus- tai kuolemansyyntutkinta. Arvelin, että ensimmäinen luokka herättäisi minussa turhautunutta raivoa, vaikka tehtäväni ei ollut ottaa kantaa siihen, olivatko poliisit toimineet asianmukaisesti, ainoastaan tilastoida tutkinnan päättämiseen johtaneet syyt eli miksi syytekynnys ei ollut ylittynyt. Jälkimmäiseen oli keksittävä toisenlainen menetelmä. Sisäministeriöstä tulleet ohjeet olivat suurpiirteisiä. Kai kannattaisi olla yhteydessä kollegoihin Sisä-Suomessa ja Oulussa ja kysyä, kuinka he menettelivät. Tekisin sen kunhan minulla olisi jonkinlainen kuva aineistostani.

Kansioissa oli ensin yhteenveto tapauksista, sitten kuulustelupöytäkirjat liitteineen. Olin ehtinyt lukea kaksi tympeää raiskaustapausta, joissa molemmissa uhri oli ollut päihtynyt ja tekijä väitti saaneensa suostumuksen seksiin, kun

työpuhelimeni soi. Numeroni oli muuttunut työtehtävien vaihtumisen yhteydessä eikä sitä ollut vielä kovin monella. Tunnistin soittajan ja mietin, viitsisinkö vastata. Hän vään- täisi vain veistä haavassa, jonka reunat eivät vielä olleet ehti- neet kuroutua umpeen. Painoin kuitenkin vihreää kuvaketta.

– Moi Jenna.

– Hei Maria, miten menee?

– Tässä vasta aloittelen töitä. Ihan hyvin siis.

– Onko lounassuunnitelmia?

– Otin eväät mukaan, keksin hätävalheen. Jenna Ström ei ollut ruokaseuralainen, jota juuri nyt olisin kaivannut.

– Ai jaa. No jokin toinen päivä sitten. Tänään vaan ei ole mitään kiireellistä tehtävää päällä. Onko se outoa?

– Mikä?

– Toi uusi duuni. Koivu on ainakin kuin perseeseen ammuttu karhu, ja Ranto ennustaa, että sen kanssa tulee vielä vaikeuksia.

– Koivu on helppo johdettava, tuhaudin. En halunnut sekaantua väkivaltarikosjaoksen sisäisiin asioihin.

– Niin mutta onko siitä pomoksi? Niilläkin on miehistö- pulaa, kun Pirisen kakarat on aina kipeinä eikä sen ukko ole samanlainen kuin sun. Sehän jäi aina lasten kanssa kotiin.

Mumisin jotakin ja tunsin myötätuntoa minulle outoa Piristä kohtaan. Jenna ei ollut malttaa lopettaa puhelua vaan tuntui tekevän asiaa milloin mistäkin tikusta. Tulisinko kesäkauden alkaessa mukaan naispoliisien jalkapallojouk- kueeseen? Oliko Jeparit-bändillämme keikkoja lähiaikoina? Kuinka Tanelin taitoluistelutreenit sujuivat? Koska arvasin seuraavan utelunaiheen, lopetin puhelun väittämällä, että Sisä-Suomen kollega koputti, vaikka en edes muistanut tämän nimeä.

Kolmen aikaan iltapäivällä vatsa kurni jo. Kävin auto-
maatilla hakemassa maitokahvin ja pähkinäpatukan. Olisi
hankittava huoneeseen vedenkeitin ja minijääkaappi, sellai-
sia ei työnantaja kustantanut. Repusta löytyi hätäsalmiakki-
pussillinen. Eläköön terveelliset elämäntavat, ajattelin, kun
mussutin nuhjaantunutta pääkalloa. Seuraavana päivänä
ottaisin evääksi salaatin, tai ainakin pari porkkanaa.

*Elätkö sitten pelkällä taksipizzalla tai einesfalafeleilla, kun
en ole laittamassa sinulle ruokaa?* Tuttu ääni kaikui mieles-
säni niin elävänä, että melkein kuvittelin Antin vierelleni.
Kuinka hyvin hän oli minut tuntenutkaan.

Parin ensimmäisen työviikon aikana koetin kehittää itselleni
jonkinlaiset rutiinit. Aamupäivät luin, iltapäivät analysoin.
Vihasin Excel-taulukkoita, joten kehittefin oman tilastointi-
systemin. Söin enimmäkseen eväitä, jos ylipäättään muis-
tin lounaan. Välttelin entisten työtovereideni kohtaamista
käytävällä, mutta en aina onnistunut. Välillä minusta tuntui,
että Jenna Ström jahtasi minua, sillä satuin lähes joka päivä
hänen kanssaan portaikkoon.

– Olisit tyytyväinen kun olet päässyt eroon niiden saa-
ntan narkkien välienselvittelyistä. Ampuisivat vain kaikki
toisensa, niin ei tarvitsisi tuhlaata meidän verorahoja niiden
täysihoidon vankilassa. Muka kuntoutuvat siellä, väittävät
idealitit. Paskapuhetta, hän uhosi ja kysyi seuraavaksi häm-
mästyttävän lempeällä äänellä:

– Kuinka sä oikeasti voit?

Ynisin jotakin ja kipitin koperoon. Oli helpompi kestää
kiukkuinen kuin myötätuntoa teeskentelevä Ström.

Aprillipäivän aamuna avasin umpimähkään yhden
kakkoskategorian kansioista. Tapaus oli luokiteltu

onnettomuudeksi. 47-vuotias nainen oli liukastunut ja hukkunut omakotitalon uima-altaaseen Kirkkonummen Sundsbergissä. Hänen verestään ei ollut löydetty alkoholia tai huumaavia aineita.

Onnettomuuden uhriksi oli joutunut Aarnio-nimisessä perheessä kerran viikossa työskennellyt siivooja Mirva Karjalainen. Vainajan oli löytänyt koululainen Nedda Aarnio, silloin 12-vuotias. Tyttö oli soittanut hätäkeskukseen, mutta kun ensihoito saapui paikalle, mitään ei ollut tehtävissä. Mirva Karjalainen oli todettu kuolleeksi. Häneltä oli jäänyt kaksi hädin tuskin täysi-ikäistä lasta, Pilvi ja Kerkko. Talon omistajat, Voitto ja Kiia Aarnio olivat olleet tapahtuneesta todella järkyttyneitä. Tutkinnan kuluessa oli epäilty niin henkirikosta kuin itsemurhaa. Mietin miksi joku hukutautuisi uima-altaaseen, vai oliko Karjalainen ollut uima-aidoton? Tutkintaa oli johtanut Jenna Ström, joka oli varsin ripeästi tullut siihen tulokseen, että kyseessä oli kuitenkin vain onnettomuus.

Itsemurhateorian oli esittänyt Karjalaisen tytär. Hänen mukaansa äiti oli ollut ahdistunut perheen taloudellisista vaikeuksista. Karjalainen teki ajoittain jopa kolmea työtä, mutta rahat eivät silti tahtoneet riittää. Hänellä oli ollut henkivakuutus, jonka edunsaajia olivat lapset, tytär ja poika. Heidän isänsä oli vieraantunut perheestä eikä ollut maksanut lapsilleen penniäkään elatusmaksuja eron jälkeen. Minkäänlaista itsemurhaviestiä ei ollut löytynyt.

Talon kolmella ulko-ovella oli valvontakamerat, mutta ne eivät kuvanneet uima-allasta. Tallenteissa näkyi vain Karjalaisen meno alaovesta pihalle.

Vaikka mikään ei viitannut henkirikokseen, Mirva Karjalainen oli edellisviikon siivouskerrallaan maininnut

työnantajalleen nähneensä talon luona ”jonkun oudon hiiparin”, ja pari naapuria oli puhutuksissa vahvistanut tiedon. ”Jengiläisen näköinen. Tatuoitu”, olivat toistuvat määreet. Arvoalueella olisi varastettavaa, ehkä joku oli tarkkaillut kulmakuntaa. Mutta ryhtyisikö edes epätoivoisin addikti murtoyritykseen keskellä päivää? Jotkut huumeet aiheuttivat arvaamatonta käytöstä, ja siksi oli mahdollista, että hätääntynyt varas olisi voinut tönäistä Mirvan uima-altaaseen, mutta sen kaltainen tumpula olisi tuskin kyennyt puhdistamaan kaikki teon jäljet.

Jenna Ström oli kuulustellut myös entistä puolisoa Veli-Pauli Haapasta, jolla oli ollut tapahtuma-ajalle pitävä alibi. Mies oli toistellut, että hän oli jo unohtanut entisen puolisonsa eikä kantanut tälle kaunaa. Hänellä oli uusi elämä ja uusi naisystävä. Tuskin Jenna Ström oli tehnyt virhettä päätyessään onnettomuuteen. Tapauksesta oli uutisoitu mediassa ilmeisen niukasti, sillä en muistanut sitä. Tuolloin olin ollut käsivarsiani myöten kiinni monimutkaisessa jengirikollisuusvyyhdissä.

Asuivatko Aarniot vielä samassa paikassa, vai oliko murhenäytelmä pilannut heiltä kotirauhan? Perheen äiti Kiia Aarnio löytyi Google-haulla, osoitetiedot olivat edelleen samat. Tyyni vaaleahiuksinen nainen ei hymyillyt Instagramin profiilikuvassa.

Käänsin esille tarkemmat kuulustelupöytäkirjat. En ehtinyt lukea kovin pitkälle, kun huudahdin ääneen. Mirva Karjalaisen oli viimeisenä nähnyt elossa Voitto Aarnion juristi Kristian Ljungberg.

3

Mietin Kristiania pyöräillessäni kotiin. Vastatuuli tunkeutui kuoritakin läpi ja sai silmät vuotamaan, eikä Kristianin ajatteleminen juuri mieltä lämmittänyt. Hän oli opiskelutoverini ja lyhytaikainen poikaystäväni oikeustieteellisen ajoilta. Tiemme olivat ristenneet silloin tällöin molempien mieliharmiksi. Tai niin olin luullut, kunnes Kristian oli tarjonnut minulle töitä firmassaan. Olin sanonut kiitos ei monesta syystä, joista painavin oli se, etten todellakaan tahtonut työskennellä hänen alaisenaan. Lisäksi olin epäillyt yhden hänen lapsistaan sekaantuneen kansainväliseen rikollisyyteen ja vetäneen Kristianin mukaansa. Aikuisen jälkeläisen teot eivät tietenkään olleet isän vastuulla, mutta en uskonut Kristianin kaiken toiminnan kestävän päivänvaloa.

Jenna Ström oli puhuttanut Kristiania, ja tietysti olin lukenut pöytäkirjaa kuin piru Raamattua. Kristianin kertomus siitä, miksi hän oli vierailut Aarnioiden asunnolla Sundsbergissä oli kiinnostava.

– Voitto Aarnio on asiakkaani, ja toimistollemme oli saapunut hänelle osoitettua luottamuksellista postia, jonka päätin tuoda hänelle samalla reissulla kun ajoin Pickalaan golfaamaan. Siivooja päästi minut sisään. Voitto oli

puhelimessa pyytänyt, että veisin henkilökohtaisesti kirjeet hänen kotitoimistonsa pöydälle, minkä selitin siivoojalle.

– Miksi Aarnio ei tahtonut, että jättäisit kirjeet Mirva Karjalaiselle? Jenna oli tarrannut asiaan kiinni kuin mäyräkoira kolosta löytyneeseen saaliiseen.

– Minusta oli aivan luonnollista, ettei ulkopuolisen pitänyt nähdä lakiasioita käsittelevien kirjeiden lähettäjä tietoja.

Saatoin kuvitella Kristianin äänen hänen vastatessaan Jenna Strömille. Vanhempi konstaapeli oli asianajajan silmissä samanlaista karpäsenlikaa kuin nimetön siivoojakin.

– Hän olisi kuitenkin saattanut nähdä kuoret Aarnion työpöydällä, koska hänellä oli avaimet koko asuntoon, Jenna jatkoi.

– Minä en ymmärrä kuinka se liittyy Aarnion siivoijan kuolemaan. Jollei teillä ole muuta kysyttävää, voinko lähteä?

Jenna Ström oli sinutellut Kristiania, mies sen sijaan teitteli poliisia. Se ei ollut kohteliaisuutta vaan Kristian rakensi puhuttelulla muurin itsensä ja Jennan väliin.

Kristian Ljungberg oli rikosjuristi. Missä asiassa hän oli edustanut Voitto Aarniota? Oliko minulla perusteita pyytää Aarnion rikosrekisteriote nähtäväkseni, vai olisiko paras keskittyä uhrin asioihin?

Tutkintakansiossa oli vainajaa esittävien kuvien ohella otos elävästä Mirva Karjalaisesta. Hän oli ollut keskimittainen ja normaalivartaloinen, vaaleanruskeat hiukset ulottuivat leukalinjaan. Kapeat siniharmaat silmät ja pieni suu olivat meikkaamattomat, nainen hymyili vienosti. Mirva Karjalainen oli varsinaiselta ammatiltaan alakoulun koulunkäynnin avustaja, mutta hänellä oli Aarnioiden ohella kolme muuta siivousasiakasperhettä. Sen lisäksi hän teki satunnaisesti lastenvahtikeikkoja. Yleensä hän oli siivonnut Aarnioiden

kodin torstaisin, mutta onnettomuuspäivänä hän oli poikkeuksellisesti tehnyt työtä perjantaina, koska Aarnioilla oli lauantaina illalliskutsut.

– Sen oli pakko tehdä kolmea työtä, ei me muuten olisi pärjätty, kun se paskiainen ei halunnut olla meidän kanssa missään tekemisissä. Siis meidän isä, Kerkko Karjalainen oli kertonut Jenna Strömille.

Muiden asiakasperheiden tietoja ei pöytäkirjoista ollut löytynyt, heitä ei ollut ilmeisesti tarpeellista kuulla, kun kyseessä oli onnettomuus. En löytänyt myöskään merkintöjä siitä, että vakuutusetsivä olisi kyseenalaistanut tutkinnan tuloksen. Poliisille ei kuulunut se, olivatko Karjalaisen lapset saaneet henkivakuutuskorvauksen.

Käännyin uuteen kotiin johtavalle pyörätielle. Mäntymetsä rauhoitti, se ja sen takana virtaava joki olivat saaneet minut tekemään ostopäätöksen. Alue oli kaukana metrosta ja rautatiestä, joten se säästyisi ainakin toistaiseksi uudisrakentamiselta, joka oli mullistanut täysin radanvarsien näkymät. Asunnossa oli lasitettu parveke, jolla Carolina saattoi katsella maisemia. Kissa joutui olemaan liikaa yksin. Ehkä taloyhtiöstä löytyisi eläinrakas teini tai yksinäinen eläkeläinen, joka haluaisi silloin tällöin seurustella maine coonimme kanssa?

Kuulin kiukkuisen naukumisen jo käytävään. Toivottavasti uudet naapurit eivät hermostuisi siihen. Avasin huoneiston oven varoen ettei Carolina pääsisi livahtamaan ulos. Kissa puski jalkojani, ääni muuttui kehräykseksi. Riisuin kengät ja asettauduin sohvalle, oli nälkä mutta kissan tarpeet olivat etusijalla. Carolina hyppäsi syliini, kehräys voimistui. Silittelin sitä vartin, kunnes se kyllästyi ja hyppäsi pois. Etsin pakastimesta valmiita vihannesnyyttejä ja lämmitin ne mikrossa.

Tanelilta oli tullut viesti. *Moi äiti, saatiin tänään heitto-kolmoisluutz menemään puhtaasti aika monta kertaa. Vähän tosin nappasi olkapäähän ja selkään. Tullaanko Iidan kanssa sunnuntaina syömään sun luo?*

Vähän nappasi olkapäähän ja selkään... Äidin rooli otti vallan, piti hillitä itseäni etten olisi saman tien soittanut Tanelille. Miksi kiinnitin huomiota kielteiseen, kun pari oli saanut vaikean heiton onnistumaan? Taneli oli täysi-ikäinen huippu-urheilija, joka osasi tarvittaessa hakeutua fysioterapeutille.

Hienoa! Tulkaa ihmeessä, laitan viestin perheen Whatsppiin, vastasin Tanelille. Nousin ruokapöydän äärestä ja aloin etsiä Carolinan valjaita, kun puhelin soi.

Ruudussa luki Jyrki Taskinen. Toivottavasti hänellä ei olisi huonoja uutisia Tertusta.

– Hei Jyrki, vastasin.

– Moi. Mitenkäs uudessa työssä sujuu?

– Mitähän vastaisin? En oikein ymmärrä koko projektin tarkoitusta. Täytyy kai pyytää tarkempaa ohjeistusta sisäministeriöstä. Vieläkö Mikko Rajakoski on hommissa siellä?

– Muistaakseni hän on eläkkeellä. Mitä siis tarkalleen ottaen teet?

– Kunpa tietäisinkin. Vaikea ymmärtää tällaisen tilastoimisen motiiveja. Osin tuntuu, että sillä halutaan osoittaa poliisin jättävän tutkimatta tiettyjä väkivaltarikostyyppisiä, koska johdossa pelätään rasismisyytteitä. Toisaalta taas vaikuttaa, että halutaan todistaa poliisin sisäänrakennettua rasismia, koska tiettyjen etnisten ryhmien välisten yhteenottojen tutkinnat on jouduttu keskeyttämään, kun epäillyt kieltäytyvät puhumasta. Ristiriitaista.

– Ehkä molemmat ovat yhtä aikaa totta. Ministeriön

sisällä on erimielisyyksiä, kuten hyvin tiedät. Jotkut siellä haluavat myös löytää syitä löyhentää maastakarkotusperusteita. Sekin voi olla motiivi tällaisen projektin käynnistämiseksi.

– Ainakin on tullut selväksi, että lähisuhdeväkivalta jätetään edelleen liian helposti tutkimatta. En edes viitsi puhua siitä, kun raivostuttaa niin paljon. Kuinka Terttu?

– Leikkauksesta toipuminen etenee hitaammin kuin odotimme. Solunsalpaajahoidot alkavat pääsiäisen jälkeen. Vielä ei ole varma, löytyykö uusia etäpesäkkeitä. Tertulla on kova kuolemanpelko, Jyrki huokasi.

Nielaisin. Vaikka elämä tarjoili synkkiä yllätyksiä säännöllisin väliajoin, ei niihin ikinä tottunut.

Näin kissanvaljaat eteisen hattuhyllyllä ja kävelin nappaamaan ne. Carolina tiesi heti, mitä seuraavaksi aioin. Sompailin valjaita kiinni toisella kädelläni samalla kun kannattelin puhelinta.

– Mennään pian kahville. Aika outo juttu muuten heti ensimmäisenä päivänä. Törmäsin onnettomuudeksi määriteltyyn tapaukseen, jossa viimeinen uhrin elossa tavannut henkilö oli rakas ystäväni Kristian Ljungberg. Odota hetki, tarvitsen molemmat kädet päästäkseni ulos ovesta. Soitan pian takaisin.

Carolina kipitti portaita alas innokkaasti. Alaovella tuli vastaan samassa rapussa asuva tyttö, jonka pörröiset punaiset hiukset oli vedetty poninhännälle. Koulureppu näytti painavalta.

– Ihana kissa, tyttö sanoi. – Saako sitä silittää?

– Saa, se osoittaa kyllä jos ei enää halua. Sen nimi on Carolina. Oho, se taitaa pitää sinusta! huomasin, kun Carolina kellahti selälleen ja salli tytön koskettaa vatsaansa. Lapsi

oli vielä alakouluikäinen, kissan tilapäiseksi hoitajaksi varsin nuori. Kun puhelimeni alkoi soida jälleen, tajusin unohtaneeni Taskisen. Sanoin tytölle hei, nostin kissan ulos ovesta, kytkin kuulokkeet päälle ja vastasin.

– Anteeksi, törmäsin käytävässä Carolinan ihailijaan. Nyt olemme ulkona.

Kissa huomasi talitiaisien männynoksalla ja jähmettyi tuijottamaan sitä. Lintu päästi tityyn, joka kuulosti härnäykseltä. En tietenkään antaisi kissan saada sitä kiinni.

– Mainitsit jotain Ljungbergistä, Taskinen muistutti.
– Minkä tutkinnan yhteydessä häntä puhutettiin?

– Uima-altaaseen Sundsbergissä liukastuneen siivoojan. Asiassa ei lopulta siis ollut syytä epäillä rikosta.

– Mahtoiko siivoojan nimi olla Mirva Karjalainen?

– Tiedätkö jotakin tapauksesta?

– Mirva Karjalainen oli myös meidän Siljan perheen siivooja. Karjalaisen tytär Pilvi olisi halunnut palkata minut tutkimaan äitinsä kuolemaa yksityisesti, mutta en halunnut astua entisen työpaikkani tontille. Pilvi ei millään uskonut, että kyseessä oli onnettomuus. Hän epäili itsemurhaa, mutta hänen veljensä Kerkko sen sijaan oli varma, että Mirva Karjalainen surmattiin.

UPEA JUHLAPAINOS UUDESTA MARIA KALLIO -DEKKARISTA!

Vuonna 1993 käynnistynyt Maria Kallio -sarja uudisti suomalaista rikoskirjallisuutta tuomalla näyttämölle vahvan naispäähenkilön, joka ei ollut ainoastaan rikospoliisi vaan sarjan edetessä myös äiti ja vaimo arkisine suruineen ja iloineen. Moni nykydekkaristi pitääkin koukuttavien rikosjuonien lisäksi yhteiskunnallisiin kipupisteisiin ja ajankohtaisiin ilmiöihin pureutuvaa Leena Lehtolaista esikuvanaan.

Tähän juhlaulkaisuun sisältyy uutuusromaani *Lähtölaukauksen* lisäksi Lehtolaisen esipuhe ja viiden kirjailijan novellit, jotka ovat saaneet innoituksensa Lehtolaisen henkilöhahmoista. Tekstien takana ovat Patricia G. Bertényi, Marko Hautala, Jari Järvelä, Arttu Tuominen ja Viggo Wallensköld.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-8692-1